

[Inge Krogh]

ves, og at der kun tildeles mellemste eller højeste pension. Det er meget svært at finde arbejde, der kan supplere den laveste invalidepension, og socialministeren siger da også, at man vil søge at finde udveje. Det kan vi slutte os til.

I øvrigt kan jeg slutte mig til fru Lone Dybkjærs udtalelse om, at man må hilse med glæde, at SF ikke kæder forslaget sammen med at indtægtsregulere folkepensionens grundbeløb, hvilket SF gjorde sidste gang.

Birthe Hansen (SF):

Da genfremsættelsen af dette forslag ikke er noget forsøg på en aprilsnar, vil jeg godt knytte nogle kommentarer til det.

Det er et år siden, at et medlem af socialistisk folkeparti stod på denne talerstol for at få folketingets medlemmer til at ændre loven om invalidepension, således at laveste invalidepension blev ophævet og erstattet af et beløb svarende til mellemste invalidepension. Hvad der skete i det høje ting i foråret 1981, ved jeg ikke. Der må være sket noget, som hindrede denne lovændrings gennemførelse. Men noget andet, der skete, ved jeg, nemlig at størsteparten af de 15.000 borgere, som modtager laveste invalidepension, om muligt har fået det endnu dårligere i det forløbne år. De får altid så hjertens gerne sympati fra alle andre, som giver udtryk for medfølelse, for vi er alle sammen enige med dem i, at forudsætningerne for at tildele laveste invalidepension ikke har været til stede de sidste mange år. Men mere kommer der ikke ud af det.

Og dog. De får sandelig også at vide, at man i 1977 nedsatte et udvalg, som bl.a. skulle undersøge, om tredelingen af invalidepensionen skulle ændres. Udvalget barslede med en betænkning i foråret 1980, og man havde nu, som den tidligere socialminister sagde, et sagligt grundlag at foretage ændringer på.

Vi skriver nu 1982. Enten har sagligheden ikke været stor nok, eller også er det viljen, der mangler, når disse modtagere af laveste invalidepension ved henvendelse til socialministeriet her i foråret 1982 får det svar, at man håber at kunne få en lovændring igennem til 1. januar 1984. Der siges ikke noget om, hvad det er for en lovændring, man håber på at få igennem.

Hvem er nu disse godt 15.000 mennesker, som vi behandler så dårligt? Enkeltvis er det menneskeskæbner lige så forskellige som andres i samfundet, men generelt er det en gruppe opdelt i ca. 2.500 mænd og 12.900 kvinder. Alene denne forvriddning i opdelingen kan give stof til eftertanke, hvad den selvsagt også har gjort, men lad nu det være. Det er kvindeguppen, jeg vil tage fat på.

Hr. Albertsen sagde i dag – hvad han også sagde for et år siden – at det er en gruppe af hjemmegående husmødre eller nogle, der på et tidspunkt har haft noget med landbruget at gøre. Man kan jo gentage noget så mange gange, at man kan få folk til at tro på det, f.eks. at de aldrig har været ude i erhvervslivet eller for længst har mistet tilknytningen til det. Der findes ingen registrering af disse pensionisters tidligere erhvervstilknytning. Derfor kan jeg med lige så stor ret stå her og hævde, at størsteparten af dem er kvinder i 40–50 års alderen, der i de sidste 20–25 år har haft dobbeltarbejde, idet de tilhører en generation, som foruden at passe hjem og eventuelle børn uden egentlig uddannelse påtog sig det mest nedslidende erhvervsarbejde, da efterspørgslen efter kvindelig arbejdskraft i 1960 var størst. For langt den største parts vedkommende har de været økonomisk medansvarlige i et familieforhold. Deres økonomiske formåen har man groft reduceret ved kun at tilkende laveste IP, som i dag svarer til en tredjedel af nettodagpengebeløbet.

Man kan så stille spørgsmålet: hvorfor har disse kvinder kun fået tilkendt laveste invalidepension? Er det, fordi de sociale love alene lægger fysiske kriterier til grund for arbejdsudygtigheden? Netop disse kvinder udviser ikke lægelig invaliditet i traditionel forstand, men har talrige klager af psykisk og somatisk karakter, som skyldes den arbejdsmæssige belastning, de har været udsat for både ude og hjemme. Hvis det forholder sig sådan, må det give anledning til som mål at have en ændring af arbejdsvilkårene, men på kort sigt må man kompensere ved at hæve laveste invalidepension, så den beløbsmæssigt svarer til mellemste invalidepension – og det skal ikke vente til efter 1984.

Jeg takker for den positive behandling, forslaget har fået i dag, men jeg vil da godt stille et spørgsmål til socialministeren – for muligvis at få løftet noget af sløret for, hvad